

Nieuwsbrief 10

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken
December 2021

Van de voorzitter.

Beste vrijwilligers en geïnteresseerden in het BBC,

We zitten alweer in december, de meteorologische winter is al begonnen en het is al weer een stuk kouder dan dat onze bijen willen. Ook zullen we de komende dagen oxaalzuur gaan sproeien om het laatste deel van het 3-gangen bestrijdingsmenu uit te voeren. En dan is het voor het jaar weer gedaan en gaan we op het voorjaar zitten wachten.... En natuurlijk Kerst en Oud en Nieuwjaar vieren. We hopen op een versoepeling van de maatregelen zodat kinderen en kleinkinderen langs kunnen komen en met ons mee kunnen vieren. Maar daarvoor zijn we afhankelijk van de adviezen en maatregelen van de regering. Ik wens ze daar veel wijsheid bij.

En voor jullie allemaal een Heel Fijn Kerstfeest en Een goed en Gezond begin van het Nieuwe Jaar.

Misleidende adviezen.

Diverse onderzoeken tonen aan dat niet alle planten met het predicaat "bijenvriendelijk" dat ook zijn.

In diverse tuincentra kan men planten kopen waarin gewasbeschermingsmiddelen zijn gevonden.

Zelf als gewasbeschermingsmiddelen door de kweker worden gebruikt op (nog) niet-bloeiende planten betekend dit niet dat bijen (en andere insecten) hier geen schade kunnen oplopen.

Ook het blad van de plant wordt door insecten bezocht, b.v. om het water van de ochtenddauw te drinken. In dat water zitten dan dus middelen ook de door de huidmondjes van het blad zijn uitgescheiden. Maar als de plant bespoten is zit er dus gewoon gif op het blad.

Zo komen insecten dus in aanraking met de gewasbeschermingsmiddelen ook al halen ze geen nectar en stuifmeel van de plant.

Goede insecten planten die nectar en stuifmeel produceren zijn planten waarvan de bloem nog meeldraden en een stamper heeft. De bloem moet dan niet al te ver zijn doorgekweekt maar zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke bloemvorm blijven. Dus zoveel mogelijk "planten van hier" zijn.

Wat de verdere adviezen aangaat toont de foto een tuincentrum met humor.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Waarschijnlijk heeft een medewerker van het tuincentrum tegen een scholier met een bijbaantje gezegd:

“Kijk jij of er nog ergens plek in de winkel is om deze coniferen neer te zetten.”

En jawel hoor, de scholier vond nog een mooie plek.

In de bak “planten met nectar en stuifmeel zijn heerlijk voor bijen”.

Zo deze klus ook weer geklaard. Baas, wat moet ik nu gaan doen ?

Ja, misschien is een leescursus een optie !!!

Noord Brabant bokaal voor Jacques Rovers.

Jaarlijks reikt het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord Brabant een prijs uit aan 3 laureaten die zich bijzonder verdienstelijke hebben gemaakt op het terrein van natuur en cultuur.

In 2019 was onze voorzitter, Aat Rietveld, één van de gelukkigen.

In 2021 viel Jacques Rovers deze eer te beurt. De prijs die de laureaten ontvangen wordt de Brabant Bokaal genoemd. Daarbij hoort dus een prachtige zilveren bokaal en de bijbehorende draaginsigne, gemaakt door kunstenaar Eelco Veenman. De prijs werd Jacques op 6 december uitgereikt door de commissaris van de koning, mevrouw Ina Adema.

Van elke laureaat wordt een gefilmd portret gemaakt door filmer Stijn van der Loo.

De laureaten worden gevraagd om zich aan te sluiten bij de Stichting Hoeders van de Brabantse Natuur en cultuur.

Op de site van de Hoeders zijn de gefilmde portretten te zien.

[Stichting De Brabantse Hoeders - Nieuws](#)

Over het Prins Bernhard Cultuurfonds

Het Prins Bernhard Cultuurfonds is bevlogen voorvechter van cultuur, natuur en wetenschap in Nederland en daarbuiten. Met financiële bijdragen, opdrachten, prijzen en beurzen worden bijzondere initiatieven en talent gestimuleerd. Als inspirator van hedendaags mecenaat geeft het Prins Bernhard Cultuurfonds particulieren, stichtingen en bedrijven onafhankelijk en deskundig advies over filantropie. Het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant is een van de twaalf provinciale afdelingen.

Over Jacques Rovers.

Velen van ons kennen Jacques als bestuurslid en actief vrijwilliger bij de KNNV.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Jacques ontvangt de Brabant Bokaal voor zijn grote bijdrage aan het in kaart brengen van de ontwikkeling van de flora en vegetatie in de regio West-Brabant en zijn inspirerende overdracht van deze kennis.

De geïnventariseerde planten worden opgenomen in een centrale database en wordt door Floron gebruikt voor de samenstelling van de "Atlas van de Nederlandse flora".

Natuurlijk worden deze gegevens ook gebruikt voor het beheer en de bescherming van onze wilde flora.

Maar daarnaast is Jacques ook actief in het organiseren van cursussen wilde planten en het begeleiden van excursies. Ook als adviseur van de gemeente als het gaat om het beschermen en beheren van de natuur is Jacques een belangrijke deskundige. Nog noemenswaard is dat Jacques medeauteur is van het boek "Stadplanten van Breda". Wij feliciteren Jacques met de verkrijgen van deze belangrijk erkenning voor zijn jaren lange inzet voor de natuur in en rond Breda en zijn samenwerking met veel partners.

Overleven alleen de sterkste ... of de slimste ?

Wat een fenomenale prestatie worden er geleverd als het gaat om het overleven van soorten en individuen in de natuur.

En wat een verscheidenheid aan vormen.

Overleven van soorten gaat eigenlijk over voortplanting. De soort blijft bestaan als er nakomelingen komen. Zelf bij de Sequoia, de boom die het eeuwige leven lijkt te hebben, komt er toch een einde aan het individu en moet deze zaad vormen om door te gaan, te overleven.

Bij veel insecten geldt dat je heel veel eitjes moet leggen of nakomelingen moet krijgen om te overleven. VEEL !!!! want de meeste nakomelingen worden opgegeten.

Zo eten vogels rupsen

Gelukkig maar want anders zouden er te veel insecten zijn. Voor elk mens is er naar schatting ongeveer 200 tot 2000 kilogram insecten op onze aarde. Dat zijn heel veel insecten.

Insecten zijn dus ook daarom een belangrijke schakel in de voedselketen.

De koningin van een honingbijenvolk legt in het seizoen 2000 eitjes per dag. Dat is meer dan menig insect. Wonderlijk is echter dat de jongen uit deze eitjes wel allemaal overleven. Hier blijft "veel" dus ook "veel". Een bijenvolk is een superorganisme waar ieder individu telt. Bij vlinders telt het individu veel minder.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Ik kreeg van mij dochter een paar kleine plantjes met de naam Kalangoë diagremontiána. Haar manier van overleven is om aan de bladen jonge plantjes te laten groeien. Deze vallen er af en als ze in de aarde vallen schieten ze wortel en zijn dus een nieuwe plant. De soort is gered.

Gelukkig overleven ook hier niet alle individuen. De wereld zou binnen de kortste keren vol staan met deze plant. Er zou van de biodiversiteit niets overblijven.

Denk ook maar eens aan onze konijnen. Ze kunnen wel vier nesten met jongen per jaar krijgen. Soms met we 10 jonge lieve konijntjes.

Bas Haring betoogt dat als al deze konijnen blijven leven en zich voortplanten dat er dan over 5 jaar op elke vierkante meter van onze aarde 100 konijnen rond springen. Hoewel, springen met zo veel

Gelukkig dus dat niet alle individuen overleven. En er moeten tenslotte ook kampioen "overlevers" zijn. Maar daarover later.

Ondanks hun vernuftige overlevingsstrategieën zijn insecten slechte overlevers. In de afgelopen jaren zijn heel veel soorten uitgestorven maar ook 75% van de individuen, de biomassa.

Ergens in het verleden ging het om vergelijkbare aantallen. Er sloeg een meteoriet in en weg was een groot deel van het leven. In één klap. En het was de schuld van niemand.

Maar gelukkig missen we de dinosaurussen niet meer. Dus even wachten en we missen de insecten en de vogels die van insecten leven ook niet meer. Wij zijn gewend geraakt aan een leven zonder dino's.

Volgende generaties raken gewend aan een wereld zonder insecten, vogels, enz. Een wereld arm aan biodiversiteit.

De oorzaak van deze rampspoed ligt bij en absolute kampioen overleven, de homo sapiens. Deze soort levert een prestatie die ongekend is in de natuur. De biodiversiteit holt achteruit maar de gemiddelde levensduur van de individu homo sapiens kan wel eens groeien naar 100 jaar. Onze jonge kinderen worden als de "100 jaar-generatie" genoemd. Petje af voor deze soort. Een flexibele geest in een sterk lichaam. Geen insecten en geen vogels. Onze geest is zo flexibel dat we er aan gewend raken. Over het feit dat we iets kunnen doen om het tij te keren heeft de hele wereld het in Glasgow over gehad. Het resultaat was dat alleen de voorzitter bij zijn slotverklaring in tranen uitbarstte. Zich schamend over het resultaat. De rest ging naar huis "we hebben ons best gedaan".

Rutte heeft wel drie keer achter elkaar "actie, actie, actie" gezegd.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Maar, als troost, we missen de dino's toch niet, alles went. Misschien is dat wel de leidende filosofie: "alles went".

Gelukkig zijn er nog soorten en individuen die stug vol houden. Denk aan de konijnen. Ondanks de grote verliezen blijven ze doorgaan met OVERLEVEN.

Net als de Kalangoë diagremontiána. Ze slaan gewoon de moeilijke fase van bloemvorming, bestuiven, zaad produceren over. Ze zijn de plant van de toekomst. Voortplanten zonder de hulp van bestuivende insecten. De profeten onder de planten.

Ze weten het al. Eens komt er een tijd dat er geen insecten meer zijn. Je hebt dus niets meer aan bloemen. Lang leve de "viviparus", ook voor planten !!!

Maar dat laat de imker zich niet gezeggen. Zij blijven gewoon door gaan met het verzorgen en vitaal houden van hun bijenvolken. En zich inzetten voor een gezonde leefomgeving van wilde bijen en andere insecten. Tot dat er geen planten met bloemen meer zijn. Alleen maar varens en paardenstaarten. Misschien komt dan ook de dinosaurus weer terug.

Maar dat is een schrikbeeld voor de homo sapiens. Er kunnen namelijk dinosauriërs zijn die dol zijn op de homo sapiens. Er zijn er zo veel van. Elke dag genoeg te eten.

Zou de homo sapiens kunnen uitsterven, net als veel insecten nu ???

Maar dan is ook het beroep "bijenhouden" uitgestorven. Voor mij een reden om toch maar in "actie, actie, actie" te komen.

Als we allemaal een "reden" hebben

Wie weet bereikt de volgende generatie "biodivers" de leeftijd van 100 jaar.

Beste BBC-ers.

De scholen zijn weer begonnen. Er zullen diverse scholen vragen of er een imker een les wil komen geven. Maar ook aanvragen voor bezoeken aan ons prachtige BIJ-Gebouw zijn te verwachten.

Er zijn 2 acties die daar bij aansluiten:

- "Tegelswippen" is een landelijke actie die, het woord zegt het al, mensen vragen een begin te maken met het aanleggen van een bloemrijke tuin. Er zijn activiteiten voor scholen ontwikkeld.
- Bijtentoonstelling "Bijen en Supermarkt". Een tentoonstelling met lespakket ontworpen door Natuurpodium in opdracht van het Bijenlandschap West Brabant en mede gefinancierd door de NBV.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Er zal dus de komende tijd weer een beroep op ons worden gedaan om een educatieve bijdrage over bijen te leveren. Hoewel Covid op het moment ervoor zorgt dat de aanvragen "On-Hold" staan en er weinig activiteiten zijn die we kunnen ontplooiën zal dit zeker de komende maanden weer gaan spelen.

Dus zodra er data bekend zijn komen we opnieuw met concrete vragen!

Voor het bezoeken van scholen is er een kist met materiaal. Maar je eigen spulletjes zijn natuurlijk ook bruikbaar.

Met vriendelijke groet,

Aat Rietveld

Voorzitter Bredaas Bijenhouderscollectief

Nieuws uit de Media

Stichting Media NatuurPark

De gemeente Hilversum noemt zich 'Mediastad in het Groen'. Hiermee ambieert de gemeente een duurzame ontwikkeling van de stad met groene en schone wijken. Het aanwezige groen is van belang voor een gunstig klimaat voor bewoners en bedrijven. De landschapsarchitect Jan Boon heeft het gebied in en rondom het Media Park een mooi, groen en leefbaar gebied gemaakt. Zijn streven was om natuur en cultuur samen te laten komen.

Ben Bus (66), oprichter van 'De Gooise Bij', maakt zich zorgen over de achteruitgang van de bijenstand. Hij

zocht een unieke plek voor zijn bijen waar het belang van biodiversiteit veel aandacht zou kunnen krijgen. Hij vond steun van de terreinbeheerder van het Media Park en een aantal mediabedrijven die hier zijn gevestigd. Sinds 2014 werkt Ben als imker op het Media Park.

Aan de rand van de grote blusvijver staat sindsdien een rij bijenkasten. Het is een ideale locatie voor de bijen, omdat er voldoende beschutting, schaduw en zon aanwezig is. Het water is ook belangrijk, want

bijen halen heel veel water en mineralen uit modder die ze voor de ontwikkeling van het bijenvolk nodig hebben. Het Media Park is een goede plek voor de bijen vanwege de biodiversiteit in deze regio. Bijen verplaatsen zich binnen een straal van 3 kilometer. Rondom Hilversum is er een grote diversiteit aan bloemen, bomen en struiken, inclusief de heide die nu volop bloeit.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Door de vele fruitbomen kan Ben in mei vaak al voorjaars honing oogsten. Wanneer het weer in de zomer meezit en het een week lang 25 graden is, komt er ook acacia honing. Hierop volgt dan de zomer honing van onder andere lindebloesem van de vele lindebomen die Hilversum rijk is. Belangrijk voor de productie van honing is wel dat de bijen goed de winter doorkomen. Iedere kast kan wel een volk van 60.000 bijen tellen. Een productievolk levert vervolgens zo'n 60 kilo honing per jaar.

De afgelopen tijd heeft Ben zich hard gemaakt voor de Stichting Media NatuurPark: Ecologisch groenplan ter vergroting van de biodiversiteit op het Media Park lag hieraan ten grondslag. Veel Media Park eigenaren hebben hun steun toegezegd. Ben wil met de stichting meer kennis overbrengen over het belang van bestuivers zoals wilde bijen en andere insecten. Daarnaast is het ook belangrijk dat locatiebeheerders het belang inzien van bloemen en niet alles wegsnoeien om het er maar netjes uit te laten zien. Het wegmaaien van gras betekent ook verlies van insecten waaronder de wilde bij. Aangepast beheer is dus noodzakelijk.

Wat bijen voor ons doen

Ongeveer 85% van de voor menselijke consumptie geteelde gewassen heeft bijen en andere insecten nodig voor de bestuiving. Dan hebben we het over de meeste groenten en fruit, veel noten en planten zoals koolzaad en zonnebloemen die worden omgezet in olie, maar ook cacaobonen, koffie en thee. Gewassen die worden geteeld als veevoer worden ook bestoven door bijen. Het zijn niet alleen voedselgewassen die afhankelijk zijn van bijenbestuiving, katoen ook. Wist je dat de jaarlijkse wereldwijde bestuiving van gewassen door bijen geschat wordt op 170 miljard dollar? Honingbijen verdwijnen wereldwijd in een alarmerend tempo als gevolg van pesticiden, parasieten, ziekten en verlies van leefgebied.

De jaarlijkse wereldwijde bestuiving van gewassen door bijen wordt geschat op 170 miljard dollar.

Maar naast het in stand houden van de voedselvoorziening, leveren bijen ook een belangrijke bijdrage aan het ecosysteem. Zaden, fruit en bessen die worden gegeten door vogels en kleine zoogdieren zijn allemaal afkomstig van planten die worden bestoven door bijen. Ieder dier heeft een functie in het ecosysteem, maar hierover gaan we in dit artikel niet te veel uitweiden. Belangrijk om te weten is dus dat de bij een cruciale rol speelt binnen het ecosysteem.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Bijen worden bedreigd

De oorzaak dat bijen worden bedreigd zijn het verlies van bloemenweiden, de parasiet varroamijt is voor

de honingbij een bedreiging, maar ook klimaatverandering en het gebruik van pesticiden is voor alle insecten funest. De varroamijt is een parasiet die zich hecht aan het lichaam van de honingbij en verzwakt de bij door lichaamssappen uit de larven op te zuigen. Het heeft een grote impact op de bijenteelt en wordt beschouwd als een van de oorzaken van de wereldwijze bijensterfte.

Het gebruik van pesticiden en insecticiden door mensen in tuinen en op grote schaal in landbouw is een andere grote reden waarvoor er steeds minder insecten zoals bijen voorkomen. Deze producten doden niet alleen het

gewenste schadelijke insect zoals vliegen, mieren of kakkerlakken aan, maar ook alle andere dieren die ermee in contact komen zoals bijen.

Het verlies van bloemenweiden heeft ook een grote impact op de bedreiging van de bij. Zoals al eerder is benoemd houden bijen van bloemen. Ze voeden zich met hun nectar en stuifmeel. De nectar wordt door bijen gebruikt als voedsel en energiebron om van en naar hun bijenvolk te komen. Het stuifmeel dat ze ook van bloemen halen, wordt gebruikt om samen met nectar de larven in het volk te voeden. Daarnaast hebben bloemen en planten ook bijen nodig voor de voortplanting via bestuiving. Omdat planten zich niet kunnen voortplanten zoals dieren dat doen, hebben ze hulp nodig van externe factoren zoals bijen. Wanneer de bij van de ene naar de andere bloem vliegt, wordt stuifmeel van plant tot plant verspreid. Bijen hebben dus bloemen nodig en bloemen hebben bijen nodig. Hierdoor begrijp je wel dat het belangrijk is om voldoende bloemen en planten te hebben. En dus ook op groene plekken zoals op het Media Park.

Media NatuurPark is in "Samen voor Biodiversiteit" in de prijzen gevallen die woensdag 14 september werd uitgereikt door Louise Vet van het Innovatiefonds Deltaplan Biodiversiteitsherstel tijdens de (her-)opening van de Biodiversiteitsroute in Beeld en Geluid.

Ontwikkelingen BIJ-Gebouw

In deze winterperiode zijn er geen activiteiten en zijn we niet aanwezig in het BIJ-Gebouw.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

De bezoekers van Wolfslaar zullen het zonder ons moeten stellen, ook al omdat de temperatuur te laag is om in de bijen te werken en informatie over de bijen aan de bezoekers te geven.

Verrassing van de Natuurtuin

Ook hier zijn er weinig activiteiten van te melden.

De picknick tafels zijn geplaatst en we zijn nog steeds druk bezig met een creatief ontwerp voor de tafelbladen. Wordt dus vervolgd de komende maanden!!

Mocht je zelf sponsor willen worden of ken je in eigen omgeving bedrijven die dat willen dan kun je ons dit laten weten via het emailadres:

info@bredaasbijenhouderscollectief.nl.

Wanneer je een bijdrage direct wilt overmaken kan dat op ons rekeningnummer:

NL68 TRIO 0198 0701 95 t.n.v. Bredaas Bijenhouderscollectief.

ANBI status

BBC heeft de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Het grootste voordeel van het hebben van een dergelijke status is, dat een donateur van een gift de mogelijkheid heeft om deze gift in aftrek te nemen bij het doen van de belastingaangifte.

Hiernaast ziet u deze gegevens.

Wilt U onze projecten steunen door het geven van een gift?

Giften - Belastingdienst

- RSIN: 854705260
- **Beleidsplan**
- Bestuurssamenstelling:
Voorzitter: Aat Rietveld
Secretaris: Piet Thomassen
Penningmeester: Raymond van der Zalm
Bestuurslid: Martin Jose